

nica. Crvena ili livadna djetelina toliko prikladna za dobre i rodne livade, mislim da ne može zauzeti za Dalmaciju znamenitost koju bezdvojbe imade i što će svaki dan to više imati spomenute i druge krmne biline, jer vlaga ima veliku znamenitost na njezino razvijanje a po tom ne može da uspjeva nego u pojedinim položajima sa hladnom zemljom, dobro prikladnom za gojenje pšenice i koja se nahode u dobrom težatnom stanju. Naprotiv rumenu djetelinu smatram od neprocjenive znamenitosti za Dalmaciju, jer se lahko zadovolji sa zemljištem, a uspjeva prilično i ako nije pognojeno, te, posijana u jesen, kosi se u pramaljeće te daje izvrstnu krmu. Znamenitost ove biline leži, po meni u tom što se može okoristiti zemljom i u mrtvom zemanu, te ju pripravlja za nastajnu težitbu. Gdje ima zemljišta, koja bi, ne imajuć ljekarice, vučca, sula i ozimice, morala zimi ostati gola, ondje nebi smjelo da ne bude rumene djeteline; zanemariti njezino gojenje, znači ne nastojati za zdravo gospodarsko-poljodjelstvo načelo, te pretrpjeti stalan gubitak. U mećad može se rabiti mjesto rumene djeteline i zimski vučac, posijan u kolovozu, koji, ako mu je zeman u prilog, može se iste godine jedan put pokositi, te tjerajuć iznova drugi se put pokosi nastajnog pramaljeća; u ovom se pogledu može uzeti u obzir i zimski-bob za ilovasto tlo, u kojemu može dobro uspjevati i baršunasti vučac, koji se takodjer u jesen sije, i može se liepo pokositi u travnju. Što se tiče izmjenjivanja ovih bilina u poljodjelskim težitbama, bavio sam se u ovom pogledu u poglavlju obradivanja polja govoreći o izmjenama; htjeo bi sad samo iztaknuti znamenitost pokusa u izmjenama sa vučcem, sulom a osobito ljekaricom, koja se toli liepo prilagodi i svuda uspjeva, ako samo nahodi zemlju duboko obradjenu, u kojem se slučaju ljekarište uzdrži krepko i rodno za dug niz godina, inače može biti korisnije da ga se uništi, osobito obzirom na korist što imadu biline koje se posiju iza ljekarice. U prošlom je pramaljeću sa strane c. k. Namjestništva bilo otvoreno podpisivanje za sjeme ljekarice, vučca i djeteline. Takvo je podpisivanje imalo veoma utješljivih uspjeha, jer bijaše naručeno 200 kg djeteline, 100 kg vučca, a ne manje od 1200 kg. ljekarice, koje je sjeme, iza kako je bilo izpitano glede čistoće i klicavosti sa strane c. k. kontrolne postaje u Beču, bilo razdieljeno uz obaljenu cieniu od 40% na kupovnu cieniu.

Nema dvojbe o shodnosti da se nastavi takvom mjerom, pa baš ne samo za pramaljetno već i za jesensko sijanje, te ju protegnuti na sve vrsti spomenutog sjemena, koje će se tako, razširiti lahko i na široko.

Pošto će se ljekarica, zbog njezinih izvrstnih svojstva, koja toli dobro odgovaraju našim prilikama podneblja i zemlje, sve to više